GRAMATYKA · RZECZOWNIKI

Forma dzierżawcza w angielskim: Tom's, my parents' i the end of the film

Igor Zadrużyński

Opublikowano 19 listopada 2026

O LEKCJI

Polski rzeczownik ma dopełniacz: samochód Toma, dom rodziców, koniec filmu. Angielski rzeczownik prawie się nie odmienia, ale jedną „końcówkę" ma: apostrof i s. Tom's car, my parents' house – ale już the end of the film, a nie the film's end. W tej lekcji poznasz formę dzierżawczą rzeczownika (często nazywaną dopełniaczem saksońskim): gdzie postawić apostrof, kiedy wybrać 's, a kiedy of, i co znaczy at the doctor's.

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Rzeczowniki

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Gdzie postawić apostrof 2
2. Kilka słów jako właściciel 2
3. 's czy of ? 2
4. Czas i odległość: a week's holiday 3
5. Bez rzeczownika: at the doctor's 4
6. Trzy różne 's 4

Źródła i dalsza lektura 5

Lekcja rozwija zapowiedź z lekcji o rzeczownikach[1]. Zaimki dzierżawcze (*my, mine*) omawia osobna lekcja o zaimkach dzierżawczych[2].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/forma-dzierzawcza/

1. Gdzie postawić apostrof

Zasada jest jedna: apostrof stoi zaraz po **właścicielu**, a *s* dodajemy tylko wtedy, gdy właściciel nie kończy się już końcówką liczby mnogiej *-s*.

WŁAŚCICIEL	CO DODAJEMY	PRZYKŁAD
jedna osoba, zwierzę	's	my sister's bike, the cat's bowl
liczba mnoga z *-s*	sam apostrof	my sisters' bikes, the boys' changing room
liczba mnoga nieregularna	's	the children's toys, men's shoes
imię na *-s*	's albo sam apostrof	James's car / James' car

Uwaga na różnicę w znaczeniu, której w mowie często nie słychać: *my sister's friends* (przyjaciele mojej siostry – siostra jest jedna), *my sisters' friends* (przyjaciele moich sióstr – sióstr jest kilka).

Jak wymawiać 's

Tak samo jak końcówkę liczby mnogiej: *Mark's* /mɑːks/ (po bezdźwięcznej), *Tom's* /tɒmz/ (po dźwięcznej), *James's* /ˈdʒeɪmzɪz/ (po syczącej, z dodatkową sylabą). Sam apostrof w liczbie mnogiej niczego nie dodaje do wymowy: *the girls'* brzmi jak *the girls*.

2. Kilka słów jako właściciel

Gdy właściciel składa się z kilku słów, *'s* stawiamy na końcu całej grupy, a nie przy słowie najważniejszym:

PRZYKŁADY

- **My mother-in-law's garden is full of roses.**
  Ogród mojej teściowej jest pełen róż.
- **Is that the Prime Minister's car?**
  Czy to samochód premiera?
- **Somebody else's phone is ringing.**
  Dzwoni czyjś inny telefon.

Gdy dwie osoby mają coś wspólnego, *'s* stoi tylko przy drugiej: *Tom and Anna's flat* (jedno wspólne mieszkanie). Gdy każda ma swoje, *'s* stoi przy obu: *Tom's and Anna's flats* (dwa osobne mieszkania).

3. *'s* czy *of*?

Angielski ma trzy sposoby, żeby powiedzieć, że coś do czegoś należy lub z czymś się łączy. Wybór zależy głównie od tego, kim lub czym jest „właściciel".

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/forma-dzierzawcza/

SPOSÓB	KIEDY	PRZYKŁAD
's	ludzie, zwierzęta, a także kraje, miasta, organizacje	Emma's idea, the dog's lead, London's parks, the company's profits
of	rzeczy, części rzeczy, długie opisy właściciela	the end of the film, the top of the hill, the name of the street
rzeczownik + rzeczownik	stałe połączenia, rodzaj rzeczy	the kitchen table, a car door, the bus stop

PRZYKŁADY

- **I missed the beginning of the match.**
  Przegapiłem początek meczu.
- **What's the name of that river?**
  Jak się nazywa ta rzeka?
- **Scotland's lochs are famous all over the world.**
  Szkockie jeziora są znane na całym świecie.

Gdy właściciela opisuje długa fraza, *of* brzmi naturalniej: *the house of the man who lives at the end of our street*, nie *the man who lives at the end of our street's house*.

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~the film's end, the table's leg, the house of Tom~~

✓ **the end of the film, the table leg (albo: the leg of the table), Tom's house**

Polski dopełniacz („koniec filmu", „dom Toma") zawsze wygląda tak samo. Po angielsku przy rzeczach zwykle stoi *of* albo połączenie dwóch rzeczowników, a przy ludziach *'s*. Forma *the house of Tom* nie jest błędem gramatycznym, ale brzmi bardzo nienaturalnie.

4. Czas i odległość: *a week's holiday*

Forma z *'s* stoi też przy wyrażeniach czasu i przy tym, ile czegoś trwa lub kosztuje. Po polsku często odpowiada im przymiotnik („dzisiejsza gazeta", „tygodniowy urlop").

PRZYKŁADY

- **Have you seen today's paper?**
  Widziałeś dzisiejszą gazetę?
- **We're having a week's holiday in Devon.**
  Mamy tygodniowy urlop w Devon.
- **The station is ten minutes' walk from here.**
  Dworzec jest dziesięć minut piechotą stąd.
- **I'll see you in a year's time.**
  Zobaczymy się za rok.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/forma-dzierzawcza/

Przy liczbie mnogiej zgodnie z zasadą z punktu 1 zostaje sam apostrof: *two weeks' holiday, ten minutes' walk*. Często zamiast tego mówi się formą z łącznikiem: *a ten-minute walk, a two-week holiday* – wtedy rzeczownik stoi w liczbie pojedynczej i bez apostrofu.

5. Bez rzeczownika: *at the doctor's*

Gdy wiadomo, o co chodzi, rzeczownik po 's możemy pominąć:

PRZYKŁADY

- **Whose umbrella is this? – I think it's Sarah's.**
  Czyj to parasol? – Chyba Sary.
- **Her accent is like her mother's.**
  Ma taki akcent jak jej mama.

Po brytyjsku forma z *'s* bez rzeczownika oznacza też sklep, gabinet albo czyjś dom: *the chemist's* (apteka), *the butcher's* (sklep mięsny), *the hairdresser's* (fryzjer), *the dentist's* (gabinet dentystyczny), *at Granny's* (u babci).

PRZYKŁADY

- **I've got an appointment at the dentist's on Friday.**
  W piątek mam wizytę u dentysty.
- **We spent Christmas at my aunt's.**
  Święta spędziliśmy u cioci.

Podobnie działa konstrukcja *a friend of my sister's* (jedna z przyjaciółek mojej siostry), znana z lekcji o *a friend of mine*.

6. Trzy różne 's

To samo *'s* może być formą dzierżawczą albo skróconym *is* lub *has*. Rozpoznajemy je po tym, co stoi dalej:

ZDANIE	CO TO ZA 'S
Tom's brother is a pilot.	dzierżawcze (brat Toma) – dalej rzeczownik
Tom's tired.	is *(Tom jest zmęczony)* – dalej przymiotnik
Tom's finished his homework.	has *(Tom skończył)* – dalej III forma

A zwykła liczba mnoga nie ma apostrofu nigdy: *two cats*, nie *two cat's*. O tym błędzie pisaliśmy w ciekawostce o „apostrofie warzywniaka" w lekcji o zaimkach dzierżawczych[2].

CIEKAWOSTKA: WATERSTONES BEZ APOSTROFU

Brytyjska sieć księgarń przez lata nazywała się *Waterstone's*, od nazwiska założyciela, Tima Waterstone'a. W styczniu 2012 roku firma usunęła apostrof z nazwy. Ówczesny dyrektor James Daunt tłumaczył, że w świecie adresów internetowych i e-maili nazwa bez apostrofu jest wygodniejsza. Wybuchło oburzenie, a przewodniczący brytyjskiego Towarzystwa Ochrony Apostrofu (*Apostrophe Protection Society*) nazwał decyzję po prostu błędną. Księgarnie nazywają się jednak do dziś *Waterstones*.

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Jeden właściciel: *'s* (*my sister's*); liczba mnoga z *-s*: sam apostrof (*my sisters'*); nieregularna: *'s* (*the children's*).
- Kilka słów: *'s* na końcu grupy (*my mother-in-law's*); wspólne: *Tom and Anna's*.
- *'s* – ludzie, zwierzęta, kraje, organizacje; *of* – rzeczy i ich części (*the end of the film*); stałe połączenia: *the kitchen table*.
- Czas: *today's paper, a week's holiday, ten minutes' walk*.
- Bez rzeczownika: *It's Sarah's. At the dentist's. At my aunt's.*
- *Tom's* = forma dzierżawcza, *Tom is* albo *Tom has*; liczba mnoga nigdy bez apostrofu.

DLA NAUCZYCIELA

Formę dzierżawczą najlepiej ćwiczyć na drzewie genealogicznym znanej rodziny (prawdziwej albo wymyślonej). Uczniowie zadają sobie pytania *Who is Harry's grandmother?*, *Whose sister is Anne?* i odpowiadają pełnym zdaniem. Różnicę *sister's* / *sisters'* warto pokazać na tablicy rysunkiem: jedna siostra z jednym kotem i trzy siostry ze wspólnym kotem. Brytyjskie *at the dentist's, at the butcher's* można przećwiczyć w grze „Gdzie jestem?": uczeń opisuje, co tam kupuje albo robi, a klasa zgaduje miejsce.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- British Council, LearnEnglish, *Possessives: nouns*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/possessives-nouns [dostęp: 19.11.2026].
- *Waterstones*, „Wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Waterstones [dostęp: 19.11.2026].
- The Bookseller, *Media reacts to Waterstones' logo change*, 2012, https://www.thebookseller.com/news/media-reacts-waterstones-logo-change [dostęp: 19.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o formie dzierżawczej, *'s* i *of* oraz rzeczownikach złożonych.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o *-'s* i *of*.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/rzeczowniki-w-angielskim/
2. https://zadruzynski.com/zaimki-dzierzawcze/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

Igor Zadrużyński, *Forma dzierżawcza w angielskim: Tom's, my parents' i the end of the film*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/forma-dzierzawcza/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com